

H.ed.

**มาตรฐานงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลชุมชน
พ.ศ. 2555**

สุขศึกษา

กองสุขศึกษา
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

มาตรฐานงานสุขศึกษา โรงพยาบาลชุมชน พ.ศ. 2555

ISBN : 978-616-11-1498-5

จัดพิมพ์และเผยแพร่ : กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2590 1616 โทรสาร 0 2591 8602

www.hed.go.th

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์กองสุขศึกษา

คำนำ

มาตรฐานงานสุขศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพงานสุขศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของมาตรฐานของสถานบริการสาธารณสุข ที่รัฐธรรมนูฉบับ พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติไว้เรื่องสิทธิการได้รับบริการสุขภาพเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยกองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการพัฒนาองค์ประกอบมาตรฐานงานสุขศึกษา ดัชนีชี้วัดและเกณฑ์ ครอบคลุมสถานบริการสาธารณสุขทั้งระดับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มาตั้งแต่ปี 2546 และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานบริการสาธารณสุขดังกล่าวมีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพงานสุขศึกษาให้ได้มาตรฐานดังกล่าวตั้งตั้งแต่ปี 2547

ในการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาดังกล่าว ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงองค์ประกอบมาตรฐานงานสุขศึกษา ดัชนีชี้วัดและเกณฑ์เป็นระยะ เพื่อให้มาตรฐานงานสุขศึกษามีความเหมาะสมเป็นปัจจุบันสามารถปฏิบัติได้ประสิทธิผลในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโดยในปีงบประมาณ 2555 ได้จัดประชุมปฏิบัติการคณะผู้ตรวจสอบประเมินมาตรฐานงานสุขศึกษาจากสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคามและผู้แทนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสถานบริการสาธารณสุขทั้งระดับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลครอบคลุมพื้นที่ 4 ภาค ซึ่งผลการประชุมได้ข้อสรุปเป็นมาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555

กองสุขศึกษาขอขอบคุณ คณะที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการจากส่วนภูมิภาคทุกท่านที่เป็นผู้แทนของสถานบริการสุขภาพทุกระดับ ที่ได้เสียสละเวลามาร่วมประชุม ปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ส่งผลให้มาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

กองสุขศึกษา
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

สารบัญ

หน้า

คำนำ		
บทนำ	แนวคิดและหลักการ	1
บทที่ 1	มาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลชุมชน	5
	1.1 โครงสร้างของมาตรฐานงานสุขศึกษา	5
	1.2 นิยามศัพท์ในมาตรฐานงานสุขศึกษา	6
	1.3 องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และเกณฑ์ของมาตรฐานงานสุขศึกษา	7
บทที่ 2	การประเมินตนเองตามมาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลชุมชน	26
	2.1 วัตถุประสงค์ของการประเมิน	26
	2.2 ขั้นตอนการประเมินตนเอง	26
	2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	28
	2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตนเอง	28
	2.5 การสรุปผลการประเมินตนเอง	29
	2.6 การนำผลการประเมินไปใช้	30
บทที่ 3	วิธีการประเมินตนเองตามมาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลศูนย์ชุมชน	31
	3.1 การประเมินโดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจรายการ (Check list)	21
	3.2 การประเมินผ่านเว็บไซต์ของสุขศึกษา	33
	3.3 แบบสรุปผลการประเมินตนเอง	39
	3.4 แบบประเมินตนเองตามมาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลศูนย์ชุมชน	40
	3.5 แบบวิเคราะห์การประเมินตนเองตามมาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลศูนย์ชุมชน	48
	3.6 คำอธิบายการประเมินดัชนีชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานงานสุขศึกษาฉบับปรับปรุงของโรงพยาบาลศูนย์ชุมชน	52
บรรณานุกรม		72
ภาคผนวก	: คณะผู้จัดทำ	74
	คณะที่ปรึกษาการจัดทำมาตรฐานงานสุขศึกษา ฉบับปรับปรุง	74
	คณะทำงานจัดทำมาตรฐานงานสุขศึกษา ฉบับปรับปรุง	75
	ผู้ร่วมพัฒนามาตรฐานงานสุขศึกษา ฉบับปรับปรุง	75